

Ο περί Ίσης Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 40(Ι) του 2009

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΊΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΣΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΟΜΟ**

Προοίμιο. Επίσημη Εφημερίδα Ε.Ε.: L 204 της 26/07/2006, σελ. 23.

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο - «Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση)»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 133(Ι) του 2002.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Ίσης Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμο του 2002 (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος»), και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Ίσης Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμοι του 2002 και 2009.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση σ' αυτό των ορισμών των όρων «άμεση διάκριση λόγω φύλου», «έμμεση διάκριση λόγω φύλου» και «επαγγελματικό σχέδιο κοινωνικής ασφάλισης», με τους ακόλουθους νέους ορισμούς:

«άμεση διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει όταν ένα πρόσωπο υφίσταται, για λόγους φύλου, μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο ένα άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση·

«έμμεση διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει όταν μια εκ

πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θέτει σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση πρόσωπα ενός φύλου σε σύγκριση με πρόσωπα του άλλου φύλου, εκτός αν αυτή η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από νόμιμο στόχο και τα μέσα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου είναι πρόσφορα και αναγκαία.

«Επαγγελματικό Σχέδιο Κοινωνικής Ασφάλισης» σημαίνει το σχέδιο που έχει ως αντικείμενο τη χορήγηση στους εργαζόμενους, μισθτούς ή αυτοαπασχολούμενους, στα πλαίσια επιχείρησης ή ομάδας επιχειρήσεων, οικονομικού κλάδου ή επαγγελματικού ή διεπαγγελματικού τομέα, παροχών που προορίζονται να συμπληρώσουν ή να υποκαταστήσουν τις παροχές των εκ του νόμου συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του αν η υπαγωγή στα συστήματα αυτά είναι υποχρεωτική, εξαιρουμένων των σχεδίων που διέπονται από την Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισεως ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως, και ειδικότερα του-

(α) Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο λειτουργεί δυνάμει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου

Επίσημη
Εφημερίδα Ε.Ε.:
L 6 της 10/11/1979,
σελ. 24.

25(I) του 1995
56(I) του 1996
53(I) του 1999
12(I) του 2000
97(I) του 2000
155(I) του 2005.

(β) σχεδίου κοινωνικής σύνταξης, το οποίο λειτουργεί δυνάμει του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου

77(I) του 1996
10(I) του 1998

(γ) σχεδίου ειδικής χορηγίας για τυφλούς, το οποίο λειτουργεί δυνάμει του περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμου

116(I) του 1999
 152(I) του 1999
 34(I) του 2000
 103(I) του 2001
 9(I) του 2002
 125(I) του 2002
 166(I) του 2002
 90(I) του 2006
 89(I) του 2007
 137(I) του 2007.

(δ) σχεδίου παροχής επιδόματος τέκνου το οποίο λειτουργεί δυνάμει του περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμου και

167(I) του 2002
 22(I) του 2003
 57(I) του 2003
 136(I) του 2007
 194(I) του 2007.

(ε) σχεδίου παροχής επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας που διέπεται από τις σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.» και

(β) με την προσθήκη στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά του ακόλουθου νέου όρου και του ορισμού του:

«διάκριση λόγω φύλου» σημαίνει άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου και περιλαμβάνει την εντολή για διακριτική μεταχείριση ενός προσώπου λόγω φύλου και οποιαδήποτε λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση γυναίκας, λόγω της εγκυμοσύνης της ή άδειας μητρότητας.».

Τροποποίηση
 του άρθρου 3
 του βασικού
 νόμου .

3. Το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(1) Ο παρών Νόμος αποσκοπεί στην αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης

μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης.».

(β) με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού των ακόλουθων νέων εδαφίων:

«(1Α) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται στον ενεργό πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένων των αυτοτελώς εργαζομένων, των εργοδοτούμενων η δραστηριότητα των οποίων διακόπτεται λόγω ασθένειας, μητρότητας, ατυχήματος ή μη ηθελημένης ανεργίας και των προσώπων που αναζητούν εργασία και στους συνταξιούχους και στους ανάπηρους εργαζόμενους, καθώς και στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα δυνάμει οποιουδήποτε νόμου ή σύμβασης εργασίας.

(1Β) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται -

(α) στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπουν για την καταβολή χρηματικών ή σε είδος παροχών εξασφαλίζοντας προστασία κατά των ακόλουθων κινδύνων:

(i) ασθένειας·

(ii) αναπηρίας·

(iii) γήρατος, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης πρόωρης άφυπνέτησης·

(iv) εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας·

(v) ανεργίας.

(β) στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπουν άλλες κοινωνικές παροχές, σε είδος ή σε χρήμα, και ιδίως παροχές επιζώντων και οικογενειακές

παροχές, εφόσον οι παροχές αυτές αποτελούν οφέλη που παρέχονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο λόγω της απασχόλησής του.

(γ) στα συνταξιοδοτικά σχέδια για συγκεκριμένη κατηγορία εργαζομένων, όπως οι δημόσιοι υπάλληλοι, όταν οι παροχές που προβλέπονται από το σύστημα καταβάλλονται λόγω της εργασιακής σχέσης με το δημόσιο ως εργοδότη.».

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου.

4. Το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση σ' αυτό της φράσης «Άνδρες και γυναίκες απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης, απαγορευμένης οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης διάκρισης λόγω φύλου, » (πρώτη και δεύτερη γραμμή), με τη φράση «Με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου απαγορεύεται οποιαδήποτε διάκριση λόγω φύλου.».

Αντικατάσταση του άρθρου 10 του βασικού νόμου.

5. Το άρθρο 10 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Δικαστική και εξωδικαστική προστασία και βάρος απόδειξης.

10.-(1) Κάθε πρόσωπο, που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου, δικαιούται να διεκδικεί τα δικαιώματά του ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου, ακόμα και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι έγινε η παράβαση έχει λήξει, και να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο για την στοιχειοθέτηση της παραβάσεως και της πάσης φύσεως ζημιάς που υπέστη λόγω αυτής.

(2) Σε κάθε δικαστική διαδικασία, εκτός από ποινική, αν ο διάδικος που ισχυρίζεται ότι θίγεται από παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου, στοιχειοθετεί πραγματικά περιστατικά από τα οποία πιθανολογείται η παράβαση, το Δικαστήριο υποχρεώνει τον αντίδικό του να αποδείξει ότι δεν υπήρξε καμία παράβαση του

παρόντος Νόμου.

42(1) του 2004. (3) Κάθε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου δικαιούται, ακόμη και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η διάκριση έχει λήξει, να υποβάλει σχετικό παράπονο στον Επίτροπο Διοικήσεως, ο οποίος για το σκοπό αυτό έχει όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο.»

Αντικατάσταση του άρθρου 11 του βασικού νόμου.

6. Το άρθρο 11 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Αρμόδια Δικαστήρια και κυρώσεις.

11.-(1) Επιφυλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, και εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Νόμο, αρμοδιότητα για την εκδίκαση των διαφορών που αναφύονται εξ αφορμής της εφαρμογής του παρόντος Νόμου έχει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

(2) Σε περίπτωση αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου, δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαιώματος σε δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο επιδικάζει στο δικαιούχο το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

(α) Την επιδικαστέα δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146, δίκαιη και εύλογη αποζημίωση.

(β) ολόκληρη τη θετική ζημιά, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών υπερημερίας

και χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική ή σωματική βλάβη του ενάγοντος, που προκλήθηκαν από την απόφαση, πράξη ή παράλειψη η οποία κηρύχθηκε άκυρη, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 146 του Συντάγματος. Σε κάθε περίπτωση, στο επιδικαζόμενο πιο πάνω ποσό, προστίθεται και νόμιμος τόκος από την ημερομηνία που επήλθε η ανωτέρω ζημιά ή/ και βλάβη και έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

(3) Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών επιδικάζει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, η οποία καλύπτει τουλάχιστον ολόκληρη τη θετική ζημιά και περιλαμβάνει και χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική βλάβη του αιτητή, που προκλήθηκαν από τον παραβάτη, σε κάθε δε περίπτωση, στο επιδικαζόμενο πιο πάνω ποσό, προστίθεται νόμιμος τόκος από την ημερομηνία της παραβάσεως έως την πλήρη καταβολή της αποζημίωσης.

(4) Ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται στο εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, εκδίδει και διάταγμα δεσμευτικής αναγνώρισεως των δικαιωμάτων του αιτητή σε σχέση με την καταγγελλόμενη παράβαση.».

Προσθήκη νέων άρθρων στο βασικό νόμο.

7. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 1 αυτού, των ακόλουθων νέων άρθρων:

«Εκπροσώπηση από Οργανώσεις.

11Α. Ενώσεις προσώπων, οργανώσεις εργαζομένων ή άλλες οργανώσεις ή νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν ως καταστατικό σκοπό, μεταξύ άλλων, την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου και την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών, μπορούν, με την έγκριση προσώπου που νομιμοποιείται με βάση τον παρόντα Νόμο, να ασκούν είτε εξ ονόματος του προσώπου αυτού

είτε προς υποστήριξη του τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 10 και, σε τέτοια περίπτωση, εφαρμόζονται κατ'αναλογία οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 10 αναφορικά με το βάρος απόδειξης.

Παροχή
ανεξάρτητης
συνδρομής στα
θύματα.

205(I) του 2002
191(I) του 2004
40(I) του 2006
176(I) του 2007.

11B. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των θυμάτων διακρίσεων και των ενώσεων, οργανώσεων ή άλλων νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 11A, παρέχεται ανεξάρτητη συνδρομή προς τα θύματα διακρίσεων, όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση, από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του περί 1ης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου.

Κοινωνικός
διάλογος και
προαγωγή της
αρχής της
ισότητας.

11Γ.-(1) Οι οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων οφείλουν να προβαίνουν σε κοινωνικό διάλογο με σκοπό την προώθηση της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης.

(2) Οι εργοδότες οφείλουν να προωθούν την αρχή της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης κατά τρόπο οργανωμένο και συστηματικό και για το σκοπό αυτό, ενθαρρύνονται από την αρμόδια αρχή να παρέχουν στους εργαζόμενους ή στους εκπροσώπους τους, εφόσον τους ζητηθεί, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο ή με οποιαδήποτε άλλη συχνότητα συμφωνηθεί μεταξύ αυτών και των εκπροσώπων των εργαζομένων, τις κατάλληλες πληροφορίες σε ό,τι αφορά τα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και ενδεχόμενα μέτρα βελτίωσης της κατάστασης, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων. Κώδικας, που

συμφωνείται από τους κοινωνικούς εταίρους, καθορίζει τις λεπτομέρειες για την επίτευξη του προαναφερθέντος σκοπού.

Διάλογος με μη 11Δ. Η αρμόδια αρχή διεξάγει διάλογο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που έχουν σύμφωνα με το καταστατικό τους νόμιμο συμφέρον να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, με αντικειμενικό σκοπό την προαγωγή της αρχής της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.»

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. 8. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 13 αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου.

«Διαβίβαση πληροφοριών προς την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

13Α. Η αρμόδια αρχή διαβιβάζει στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, έως τις 15 Φεβρουαρίου 2011, κάθε αναγκαία πληροφορία αναφορικά με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.»